

De Elfmerentocht

Zeer groot aantal deelnemers — Vele uitvallers

S.N.A.D.V. B.L.

1/2 '54

Er moet ernstig rekening worden gehouden met het feit, dat bij een volgende elfmerentocht de capaciteit van de café's aan de Veenmarkstraat niet meer voldoende zal zijn, om het grote aantal deelnemers aan dit schaatserevenement te verwerken. Want deze Elfmerentocht verheugt zich in een steeds groeiende populariteit en heeft, naast de Elfstedentocht, reeds een vaste plaats ingenomen in de harten van duizenden schaatsliefhebbers in Friesland en ver daarbuiten.

Toen wij Maandagmorgen de enorme drukte bij de café's aan de Veenmarkstraat gadesloegen, hebben wij de bevestiging van bovenstaande zeer zeker gekregen. Circa 9500 deelnemers hebben hun deelnemerskaart daar in ontvangst genomen, een aantal, dat eigenlijk de verwachtingen overschreed, want het was bar koud, een snijende Oostenwind maakte het verblijf buiten nu niet bepaald tot een pretje. Van heinde en ver was men naar Sneek getogen, per trein, extra bussen, luxe auto's en op schaatsen was men in de Wierpoortstad gearriveerd. Zelfs uit Zeeland waren schaatsliefhebbers die deze tocht wilden meemaken. Ook uit de provincie Groningen waren ze per bus gekomen, ondanks het feit dat ook daar enkele toertochten werden gehouden. Vele ridders, vooral uit Holland, wilden deze elfmerentocht beschouwen als een goede training voor de Elfstedentocht.

Nu is de bedoeling dat de Elfmerentocht geldt als een toertocht. Maandag was het voor velen echter een prestatie-tocht, want het ijs was niet overal even best en velen hebben ongetwijfeld geworsteld tegen de felle Oostenwind in en de tanden extra op elkaar moeten bijten om toch vol te houden. Vooral de afstand van Oudega naar Sloten woog zwaar. Deze kluf was velen te groot want er waren circa 1000 à 1200 deelnemers, die vroegtijdig de schaatsen onder wegbonden en per auto of bus huiswaarts keerden. En voor een toertocht is het uitvallen van plm. 13% van het aantal deelnemers rijkelijk veel.

De organisatoren moeten natuurlijk rekening houden met de wedstrijdrijders die in Langweer waren gestart. Deze rijders moesten Sneek eerst gepasseerd zijn, voordat de deelnemers aan de toertocht mochten starten. Ook moest, wat het vaststellen van de route betrof, met deze wedstrijdrekening gehouden worden. Ware dit niet zo geweest dan was de route van de toertocht waarschijnlijk zodanig geweest, dat circa 70% van de tocht de wind voor de deelnemers gunstiger was geweest.

Overigens een best geslaagde elfmerentocht en niets dan lof voor de prima organisatie. De Elfmerentocht leeft en velen doen de volgende keer weer mee, want niet alleen de prachtige schaatsport maakt de Elfmerentocht tot een bijzonder gebeuren, ook het prachtige Friese landschap in de winter heeft haar bijzondere bekoring, een bekoring die door de toerrijders wordt opgemerkt en gewaardeerd.

De Wedstrijd.

In Langweer startten 88 deelnemers aan de wedstrijd. De Commissaris der Koninkrijn in Friesland, Mr. J. Linthorst Homan, nam om kwart over negen de hoorn, het

startouw ging omhoog, waarna de deelnemers richting Sneek vlogen. Het bleek al gauw dat de winnaar van 1946, A. Verhoeven uit Dussen, met J. Charissius uit Leeuwarden en J. v. d. Berg uit Nij Beets hoge ogen gooiden.

Ruim 1 uur stormden een peloton van 6 rijders op de finish in Langweer af, waarbij A. Verhoeven in de eindsprint Charissius met een schaatsslengte wist te slaan.

De uitslag van dit 103 km. lange traject luidt:

1. A. Verhoeven, Dussen, 3 u. 53.
2. J. Charissius, Leeuwarden, zelfde tijd
3. J. v. d. Berg, Nij Beets, op 2 meter
4. G. Veerman, Nijeholtpade
5. J. v. d. Lely, Maastand
6. G. Sonneveld, Hoornsterzwaag
7. L. Lefterstra, Stobbega
8. J. v. Aarse, Schoterzyl.

Naar wijde en koude verten

Negenduizend personen reden de Elfmerentocht

(Van onze correspondent.)

Voor de vijfde elfmerentocht van de V.V.V.'s te Sneek en Langweer, die gisteren verreden werd, bestond weer een enorme belangstelling. Ongeveer 9000 mannen en vrouwen namen aan de 85 km lange toertocht deel, terwijl voor de wedstrijd over 100 km 88 personen aan de start kwamen, onder wie drie dames. De start van de toertocht was wederom in Sneek, die van de wedstrijd in Langweer, het mooie dorp aan de Langweerder Wielen.

Hoewel het hard vroom en een vinnige Oostenwind de tocht verre van gemakkelijk maakte, vooral op het deel van het traject dat in de wind lag, aanvaardden de deelnemers de lange rit toch met enthousiasme en vol goede moed en ook na afloop waren alle deelnemers met wie wij spraken zeer voldaan. Het was wel een moeilijk karwei geweest, en de baan was op verschillende plaatsen zeer zwaar te berijden, maar door elkaar genomen vonden ze het toch een mooie tocht, voor velen van hen tevens de generale repetitie voor de monstereilfstedentocht, waarop Woensdag de belangstelling van heel sportlievend Nederland getuigd zal zijn.

In enkele uren

Aan de organisatie van de toertocht werden hoge eisen gesteld. Het enorme aantal deelnemers moest in enkele uren van start- en routekaarten worden voorzien, maar daar alle grote cafés aan de Nieuwe Veemarkt bij deze uitreiking waren ingeschakeld en het comité door een zeventigtal medewerkers en medewerkers werd bijgestaan, liep alles vlot van stapel en waren om 12 uur alle rijtuigen van de Kolk, aan de voet van de eeuwenoude Waterpoort, vertrokken. Vroeger dan 10 uur mochten ze echter niet starten. De wedstrijdrijders, voor wie Sneek de eerste controlepost was, moesten eerst gepasseerd zijn. Maar ogenschijnlijk nadat die voorbij gesnel

waren, schoten ook de toerders in enorme zwermen de wijde en koude verten in, de 85 lange kilometers tegemoet.

Tegen tweeën arriveerden de eerste rijders al weer in de Waterpoortstad. Ze hadden het traject dat hen door geheel Zuidwest Friesland en over de voornaamste meren had gevoerd, binnen de vier uren gereden. Hun snelheid bedroeg dus ruim 20 km per uur.

In alle cafés hadden de controleurs hun plaats toen al weer ingenomen om de routekaarten van het laatste stempel en de deelnemers van buiten Sneek

Anton Verhoeven (rechts) is er in geslaagd de Elfmerentocht te winnen. Jan Charistius (links) eindigde op de tweede plaats.

van de herinneringsmedaille te voorzien. Aan de Sneekers zal deze worden toegezonden. Allen op dezelfde middag uitreiken zou veel te veel tijd van de medewerkers en gebied van de deelnemers hebben gevraagd. Want na zulk een prestatie en zoveel kon lokken de warme kachel, de verwikkende kop thee of het bord hete smert meer dan ooit.

Verhoeven won

De wedstrijd werd na een zeer spannende strijd gewonnen door de Brabander A. Verhoeven uit Dussen, die ook in 1946 als eerste over de eindstreep stoomde. De Leuwarder crack J. Charistius werd tweede met een schaatsslengte verschil. Beiden arriveerden om tien minuten over één en volbrachten de race in 3 uur en 55 minuten. De vorige maal deed Verhoeven er 29 minuten minder

Dinsdag 2 Februari 1954
Nieuwsblad van het Noorden

„Zoet en zalig is de stilte...”

door Jhr mr C. de Marees van Swinderen

Nee, De Genestet wisten zou nooit deze regels hebben geschreven, had toe — maar dat is niet eens Guido Gezelle die deze geliefde poet erg. Maar bevroren vooten en vingers. Ik heb onzer ouders in Sneek aan de start van de Elfmerentocht gestaan.

En toch, hoe welluidend, om niet liever te zeggen zinnenbekorrend is de symphonie — wie geen benut van de vrees sport heeft zal hier zeer waarschijnlijk, het substaantief „kakofonie” gebruiken — van „krassen de schreeuwels” en „snot-trende neuzen”.

Zeker een 8 à 9000 toeristen bonden de eerste onder — de laatste „hepen” — en lang niet iedereen bereikte de finish.

Dat lag aan drie dingen — niet enkel de goede bestaan uit dit getal — ten eerste: de moordende wind die over de open vlakten aanstormde, ten tweede: het vrij beroemde ijs vol bobels, schotsen en wat er aan narijtheid meer is en ten derde: de snijdende kou waarvoor ook schrijver deces in Langweer — 15 km voor de eindstreep bezweek.

Tranen in de ogen — dan te denken aan de ik geef het onomwonden hooggestemde lof die

toe — maar dat is niet eens Guido Gezelle het erg. Maar bevroren vooten en vingers. Ik heb onzer ouders in Sneek ze nog nooit geheld, maar nou weet ik wat dat zeggen wil.

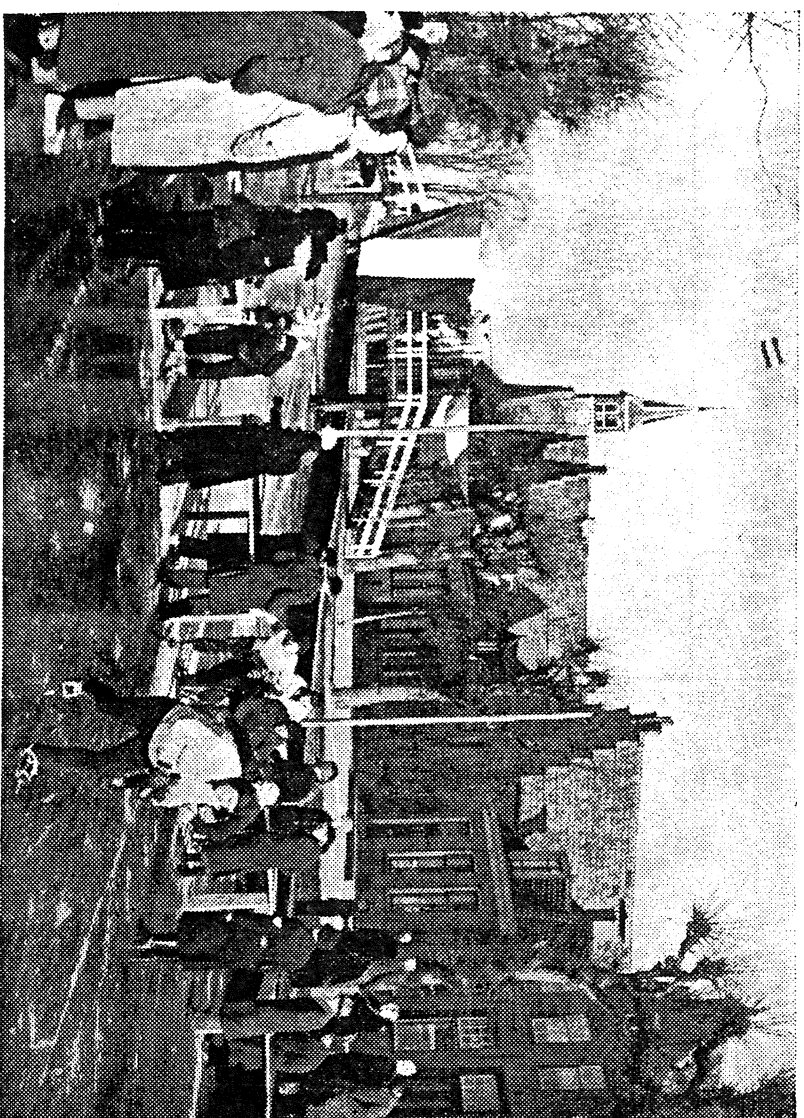
En toch — ook in deze ervaring, schuilt een wust. — Want deze bevroren leden gaven nu de gelegenheid in ren. En een bevroren lijve te onderwinden hoe voortreffelijk de Roode Kruisdienst was ingericht.

Bent u wel eens door Mij n ziel misacht uwe hest drie dames „onder handen genomen”, en weer tot daadwerkelijk leven gewekt? Ik zou haast zeggen „jaat u ook eens bevroren!”

Wat deze dienst in dienst van de ijs- en tijzige sport heeft gedaan, gaat alle lof te boven. Stille werkers zonder de welker hulpvaardigheid er nog veel meer slacht-offers zouden zijn geweest.

Deze tocht was — eerlijk gezegd — geen sportief genot. Hoe mooi ook — behalve dat men verward door de doortijde (voor de geten had het met Aeonwind) natuur was en hoe lus — de God der vintellendig het worstelden — op een accoordige (tegen dezelve) was. En te gooiën.....

De voortreffelijke organisatie ten spijt. Want daar ontbrak niets aan de gaten had het met Aeonwind) natuur was en hoe lus — de God der vintellendig het worstelden — op een accoordige (tegen dezelve) was. En te gooiën.....

De deelnemers aan de Elfmerentocht vonden een van de controleposten in het karakteristieke Sloten, het oude stadje met zijn historische gevels en steile bruggetjes.